

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

Hoe het hoofd van Danton op het schavot rolde.

— Ik heet Danton, bekend genoeg bij de Revolutie. Mijn woning zal zich weldra in het «niet» bevinden, mijn naam zal leven in het Pantheon van de geschiedenis. Aldus antwoordde de geduchte Volksleider, toen hij, op 13 Germinal 1794, vóór het Hof verscheen, dat met de grootste zorg door de Comité's was samengesteld en dat hem en zijn vrienden vonnissen zou. Men lei hem afpersingen ten laste, die hij tijdens zijn reis naar België zou gepleegd hebben.

Nadat Fouquier commentaren gemaakt had op het rapport van

Saint Just en hij, om alle medegevoel bij het publiek te onderdrukken, de nog vóór kort geëerde man afschilderde als iemand, voor wie niets dan verachting kon gekoesterd worden, kwam Danton zelf aan het woord. In de zaal werd het muisstil. Het leek wel of er zich een ommekeer had voorgedaan, of de rechters de beklaagden werden en de beschuldigde hun rechter. Onder de stormwind der welsprekendheid van Danton bogen de gezworenen het hoofd.

— Mijn stem, zei hij, die ik zo vaak voor de goede zaak van het volk liet horen, zal zonder de minste moeilijkheid de laster ontzenuwen die wordt opgestapeld. De lafaards, die mij aanklagen, durven zulks niet in mijn aangezicht doen. Laat ze opkomen. En het zal niet lang duren of zij worden onder smaad en schande bedolven. Hier is mijn hoofd, het staat voor alles in. Mijn leven is me tot last, ik verlang ervan bevrijd te worden.

En daar men hem in de rede viel en voorhield, dat «vermetelheid het teken is van de misdaad», antwoordde hij:

— Zonder twijfel is de persoonlijke vermetelheid af te keuren. Die heb ik mij niet te verwijten. De moed, waarmee ik zo vaak de nationale zaak verdedigd heb, is geoorloofd. Ben ik meester over mijn verontwaardiging, als ik zo diep en onrechtvaardig beledigd word? Kan men van een revolutionair als ik ben, een kalme verdediging verwachten? Mannen van mijn slag zijn onschatbaar bij een revolutie, want op hun voorhoofd staat het Genie der omwenteling onuitwisbaar gegrift. Gij, Saint Just, zult tegenover het nageslacht reenschap geven van de laster die ge de beste zonen van het volk hebt aangedaan. Daag ik mijn aanklagers uit, dan doe ik zulks in volle bewustzijn. Laat ze spreken en ik drijf ze terug in het niet, waar zij nooit uit hadden moeten opstaan. Waar gemene bedriegers als zij verschijnen, ruk ik hun het masker af.

Het volk was diep onder de indruk van die manhaftige taal. De rechters waren verpletterd. De voorzitter trachtte Danton het stilzwijgen op te leggen en hamerde voortdurend.

— Hoort ge mij niet? riep hij verbolgen uit.

— De stem van een mens, die zijn eer en zijn leven verdedigt, is sterker dan het geluid van uw bel!

Op een gegeven moment nam het proces een onaangename wending voor de aanklagers aan. De volgende dag was Danton weer aan het woord en met nog meer wilskracht trad hij op. Ook de belangstelling bij de volksmassa groeide aan. Men juichte. De gezworenen, de rechters begonnen te beven. Danton en zijn vrienden voelden, dat hoe langer hoe meer het volk achter hen stond. Op het laatst besloot het Hof de aangeklaagden buiten de debatten te houden. De gendarmen zouden hen wegleiden. Maar dit ging niet zo gemakkelijk en Danton brulde als een bezetene. Toen de aangeklaagden in de donkere gangen verdwenen waren, hing een somber en dreigend stilzwijgen over de zaal der Vrijheid.

Nadat Fouquier verklaard had, dat «de gezworenen voldoende ingelicht waren», begon de beraadslaging. Te drie uur 's nachts werd Danton terdoodveroordeeld. Het vonnis zou hem in de gevangenis betekend worden.

— Uw vonnis, kreet Danton, lap ik aan mijn laarzen. Ik wil het niet horen. Het nageslacht zal ons, revolutionairen, oordelen... Mijn naam komt in het Pantheon, de uwe aan de galg.

De beul Samson maakte persoonlijk het toilet van Danton. Terwijl hij daarmee bezig was, raasde de man die sterven ging al maar door, scheldend onder meer op Robespierre.

Weldra zette de kar, die hem naar het schavot voeren zou, zich in beweging. Vóór een koffiehuis zat een burger en scheen de stoet te tekenen. Het was David. Danton herkende hem en schreeuwde:

— Zit ge daar, lakei? Ga en zeg aan uw meester hoe de soldaten van de Vrijheid sterven.

Tot bij het schavot bleef Danton dezelfde. Toen hij de guillotine ontwaarde werd hij bleek en kreeg hij tranen in de ogen.

Toen hij merkte dat de beul hem gadesloeg, duwde hij hem terzijde en vroeg:

— Hebt gij dan geen vrouw en kinderen? Ik ook. Als ge daar aan denkt, wordt ge weer mens.

Hij schudde het hoofd als een gewonde leeuw die een pijl uit zijn lichaam schudden wil. Hij toonde tegenover de dood een koelbloedigheid, die niet van deze wereld is; hij scheen zelfs de dood te tarten. Zo stierf Danton!

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT.

(Vervolg)

En hij trof de ongelukkige, die voorzeker geen kwaad vermoedde, met zijn dolk in de hals, tussen de schouders, waar een wonde onmiddellijk de dood veroorzaakt. De ongelukkige stortte, zonder een woord te uiten, op de grond. Karel vatte hem bij de benen en trok hem tussen het geboomte. Hier beroofde hij het lijk van de gouden horloge, de zilveren snuifdoos en het geld, en, het bevel van zijn meester indachtig, trok hij de zakdoek uit de jas van zijn slachtoffer, knoopte er gans de boedel in, na er met opzet enige bloedvlekken

op te hebben gemaakt en, uit vrees dat de man nog niet ten volle dood was, gaf hij hem met zijn stok de genadeslag, en spoedde zich naar het bouwvallig huisje.

Karel had gehuiverd, toen hij de moord bedreef, maar nu deze voltrokken was, stelde hij zich gerust en betrachtte niets beters meer, dan het bevel, dat hem was gegeven, stipt uit te voeren.

Aan het huisje gekomen, ging hij binnen, sloot de deur achter zich, en sloeg vuur.

Op de schoorsteenmantel stond een lamp, en daarachter hing een oude, gescheurde spiegel. Karel verhaastte zich de lamp aan te steken. De kiel, die hij over zijn jas aangetrokken had, evenals zijn beide handen, waren besmeurd met het bloed van de onschuldige, die hij zo deerlijk had vermoord.

Karel Kwakbeen was echter niet gewoon lang in vertwijfeling te blijven. Hij trok de kiel uit, smeed hem in de schoorsteen, stak er met de lamp het vuur aan en verbrandde hem tot pulver. Toen ging hij omzichtig naar achteren, putte water uit de bornput en reinigde zijn handen, kwam terug binnen en opende de kast... De kleding van de Capucijn hing aan de kapstok; ook de houten doos, die de baarden en wenkbrauwen inhield, vond hij. Doch alvorens zich te vermommen, om zijn tweede schelmstuk te bedrijven, werd hij door een hevige aandoening gedwongen een weinig rust en een dronk water te nemen. Zijn zwakheid duurde echter niet lang; na enige tijd was hij weer bedaard. Hij verkleedde zich in een pater Capucijn, bond een lange grijze baard aan zijn kin, plakte valse wenkbrauwen boven zijn ogen en, voorzien van de zakdoek, die de geroofde voorwerpen bevatte, begaf hij zich stoutweg naar de woning van Joseph Verboelen.

Wij hebben de ongelukkige Joseph verlaten. toen hij aan de bedsonde van zijn echtgenote God bad tot leniging van haar smart.

Het was reeds meer dan vier uur in de namiddag en nog bleef de bedrukte man wenen en bidden. Zijn drie kinderen waren terug uit de school en kwamen vol vreugde het huis binnengestormd. Helaas, de jonge spruiten kenden de oorzaak niet van het verdriet van hun ouders en vroegen om eten.

Joseph stond op, ging naar de schapraai en sneed hun elk een boterham, die zij gretig opaten.

— Kinderen, zeide Joseph, uw moeder is ziek... Weest braaf en houdt u stil... Misschien zoudt gij goed doen, op straat te gaan spelen.

De bengels wensten niets beter en begaven zich naar buiten. Joseph Verboelen werd door de geburen geliefd. Op enige afstand van zijn huis woonde een bakker; deze hield veel van hem, omdat hij goedhartig en eerlijk was, en de bakkerin had doorgaans veel medelijden betoond met de kreupele Brigitta, die zij dikwijls had helpen verplegen.

De bakker stond juist met zijn vrouw in de winkel, toen de kinderen vóór zijn deur aan 't spelen waren.

— Mij dunkt, zegde de bakkerin, hen met de vinger aanduidend, dat Josephs vrouw weerom een toeval heeft gekregen, anders zouden haar kinderen op de straat niet mogen spelen.

— Best mogelijk, antwoordde de bakker; dit huisgezin is waarlijk ongelukkig. Ik geloof dat, als er een steen uit de lucht viel, hij op het hoofd van Joseph zou neerkomen.

(Wordt vervolgd).